

## Sto padesát let od narození Ladislava Malého



V letošním roce si připomínáme 150 let od narození příbramského rodáka Ladislava Malého (\* 17. 3. 1862 Příbram – † 4. 3. 1956 Příbram). Narodil se v rodině učitele Šebestiána Malého, aby později sám na profesi svého otce navázal a stal se tak uznávaným pedagogem, známým i mimo region. Během svého života publikoval turistické příručky a práce o hračkách.

Angažoval se též jako vlastivědný pracovník, kdy již v roce 1877, inspirován Vojtou Náprstkem a jeho sbírkami, začal uvažovat o založení příbramského muzea. Myšlenka se začala naplňovat během roku 1886, kdy

proběhlo několik veřejných jednání a ustanoven Komitét pro zřízení muzea v Příbrami a L. Malý byl ustanoven sběratelem (VELFL 1986, 9). Pro nedostatek místa byla vznikající muzejní sbírka dočasně složena v bytě L. Malého a to až do roku 1896, kdy byla provizorně uložena a instalována na radnici. Po roce však L. Malý přestoupil na místo řídícího učitele ve Staré Huti a o muzejní sbírky se starali jeho nástupci (např. řídící učitel Jech). Po svém penzionování se vrátil do Příbrami, kde po roce 1924 se opět ujal správy muzea. Tou dobou je umístěno v nové budově spořitelny. O rok později L. Malý otevřel novou expozici a v roce 1929 začal vydávat Věstník městského muzea v Příbrami (vycházel do r. 1940).

Během své dlouholeté muzejní práce přišel L. Malý rovněž do kontaktu s archeologií. Snažil se muzejní sbírky dle svých možností obohatit také o archeologické nálezy, které chápal jako nenahraditelný zdroj poznání minulosti a poměrně často je na stránkách Věstníku popularizoval (viz níže výběrovou literaturu). Pokoušel se například, byť jen s částečným úspěchem, také získat předměty z proslulé sbírky starožitností bývalého příbramského hoteliéra M. Buchara (KORENÝ – NOVÁK 2004). L. Malý se dokonce aktivně zajímal o archeologické výzkumy, které koncem 30. let na tehdejší poměry poměrně velkoryse prováděly prehistorické oddělení Národního muzea pod vedením J. Neustupného a Archeologický ústav v Praze. Příkladem budiž

účast L. Malého v muzejní komisi (jejímiž členy byli ještě úředník Mašek a učitel Valta) za účelem ohledání žárového pohřebiště u Horních Hbit, odkrytého v r. 1940.

L. Malému bylo tehdy již 78 let a zanedlouho se pro svůj vysoký věk musel vzdát muzejní práce. Zemřel v Příbrami v roce 1956 ve vysokém věku 94 let.

### Prameny a literatura:

- Státní okresní archiv Příbram, Osobní fond Ladislav Malý.  
ČERMÁKOVÁ, Jana. Život a dílo Ladislava Malého, zakladatele muzea. *Vlastivědný sborník Podbrdská*. 1986, 30, s. 29–33.  
KORENÝ, Rastislav; NOVÁK, Lubomír. Hromadný nález z Nečina (II) a nový pokus o lokalizaci některých bronzů ze sbírek Hornického muzea Příbram. *Archeologie ve středních Čechách*. 2004, 8, s. 287–300.  
POLÁK, Stanislav. Okresní archiv v Příbrami. *Vlastivědný sborník Podbrdská*. 1982, 20.  
TRANTINA, Václav a kol. *Velký slovník osobností vědy a kultury příbramského regionu*. Příbram 2001.  
VELFL, Josef. Historie příbramského muzea. *Vlastivědný sborník Podbrdská*. 1986, 30, s. 9–28.

### Výběrová literatura ve vztahu k archeologii (excerpován Věstník Městského muzea v Příbrami)

- Stručný průvodce po museu. – I, 1929, 1–7.  
Příbramské doly, jak se jeví v museu. – II, 1930, 1–7.  
Začátky muzea v Příbrami. – III, 1930, 10–11.  
Vzácný dar. – III, 1930, 11.  
Průvodce po sbírkách horního ředitelství. – IV, 1931, 1–4.  
Kamenný pilíř v děkanství. – IV, 1931, 7–8.  
Hluboš. – V, 1931, 1–11.  
Majitelé Příbramě. – VIII, 1933, 1–7.  
Dárci muzea r. 1932. – VIII, 1933, 7.  
Příbramský třídlý graduál. – IX, 1933, 1–8.  
Příbramský hrad. – XII, 1935, 1–8.

- Náš hřbitov. – XIII, 1935, 1–9.  
Dárci z r. 1935. – XIII, 1935, 9.  
Trhové Dušníky. – XIV, 1936, 1–9.  
Dějiny musea. – XVI, 1937, 1–8.  
Nález bronzů u Radětic. – XVI, 1937, 26–27.  
Šidla v pravěku. – XVI, 1937, 27–29.  
Německá vesnice u Rožmitálu. – XVIII, 1938, 1–4.  
Opevnění Příbramě. – XVIII, 1938, 4–8.  
Husův kachlík. – XVIII, 1938, 9.  
Dárci musea r. 1937. – XVIII, 1938, 11.  
Purkrechtní knihy v Příbrami. – NŘ III (23), 1940, 1–10.

## **Monografie**

1930: Příbramsko a Dobříšsko. Příbram.

*Rastislav Korený*